

Kvartalni bruto domaći proizvod Crne Gore za IV kvartal 2017. godine ^(p)

Saopštenjem su predstavljeni rezultati preliminarnog obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP), u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošne metode za IV kvartal 2017. godine.

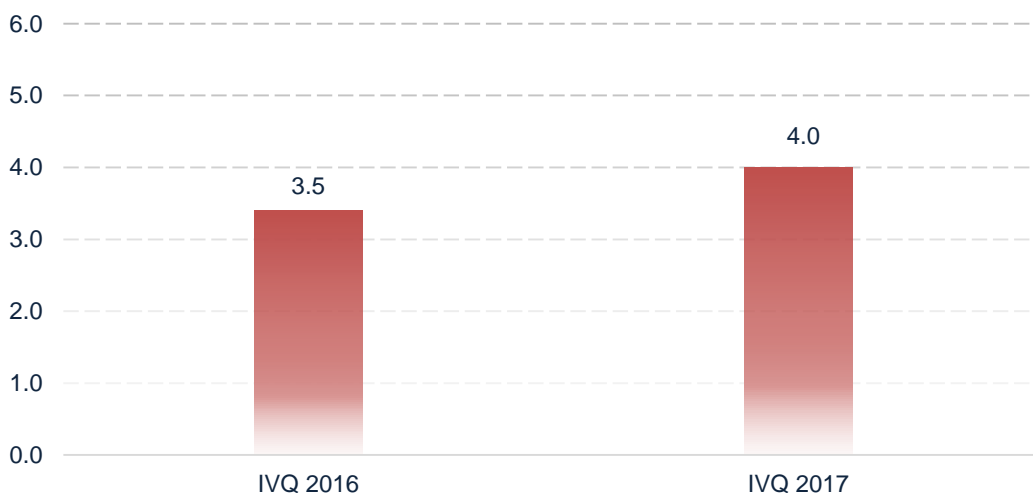
Bruto domaći proizvod Crne Gore u IV kvartalu 2017. godine iznosio je 1 075 miliona eura, dok je u istom periodu prošle godine iznosio 1 010 miliona eura.

Realna stopa rasta BDP-a u IV kvartalu 2017. godine iznosila je 4,0% ¹.

Tabela 1. Kvartalni bruto domaći proizvod

Kvartali	2016	2017 (p)
	IVQ	IVQ
BDP u tekućim cijenama, mil. EUR	1 010	1 075
BDP u stalnim cijenama, mil. EUR	952	1 051
Nominalna stopa rasta, %	9,9	6,4
Realna stopa rasta, %	3,5	4,0

Grafik 1. Realne stope rasta za IVQ 2016 i IVQ 2017, u %

¹ Stope realnog rasta su obračunate u odnosu na isti kvartal prethodne godine.

(p)- preliminarni podaci. Finalni podaci će biti raspoloživi nakon obračuna godišnjeg BDP-a za 2017. godinu

Tabela 2. Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, tekuće cijene

Kategorije potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		IVQ2016	IVQ2017
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	1 082 512	1 127 133
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	828 809	882 670
1.2	1.2 Potrošnja države	253 703	244 463
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	222 977	334 102
3	3 Promjene u zalihama	66 053	88 695
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-361 274	-475 085
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	267 162	276 924
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	628 435	752 009
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	1 010 267	1 074 844

Tabela 3. Struktura kvartalnog BDP-a u tekućim cijenama, u %

Kategorija potrošnje		Struktura QBDP (%)	
		IVQ2016	IVQ2017
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	107,2	104,9
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	82,0	82,1
1.2	1.2 Potrošnja države	25,1	22,7
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	22,1	31,1
3	3 Promjene u zalihama	6,5	8,3
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-35,8	-44,2
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	26,4	25,8
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	62,2	70,0
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0

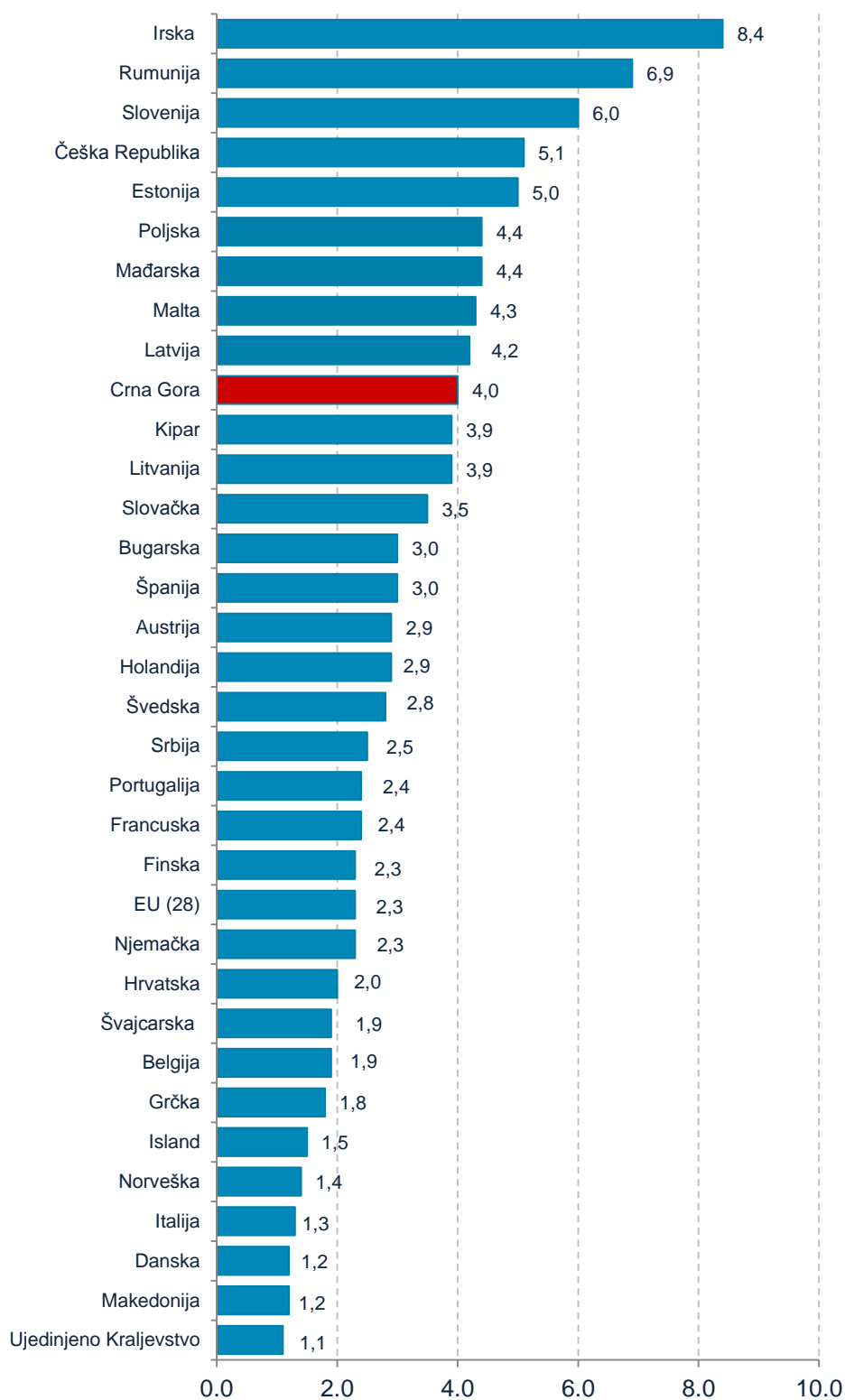
Tabela 4. Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, stalne cijene

Kategorija potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)	
		IVQ2016	IVQ2017
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	1 041 954	1 109 307
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	826 310	860 153
1.2	1.2 Potrošnja države	215 644	249 154
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	233 170	328 043
3	3 Promjene u zalihama	52 968	89 870
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-375 848	-476 346
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	267 520	256 368
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	643 367	732 714
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	952 245	1 050 873

Tabela 5. Struktura kvartalnog BDP-a u stalnim cijenama, u %

Kategorija potrošnje		Struktura QBDP (%)	
		IVQ2016	IVQ2017
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	109,4	105,6
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	86,8	81,9
1.2	1.2 Potrošnja države	22,6	23,7
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva	24,5	31,2
3	3 Promjene u zalihama	5,6	8,6
4 = (4.1- 4.2)	4 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-39,5	-45,3
4.1	4.1 Izvoz roba i usluga	28,1	24,4
4.2	4.2 Uvoz roba i usluga	67,6	69,7
5= (1+2+3+4)	5 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0

Grafik 2. Međunarodni pregled realnih stopa rasta BDP-a za IVQ 2017

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Zavod za statistiku objavljuje rezultate obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP), u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošnog pristupa, po kategorijama potrošnje.

Korišćena metodologija je u skladu sa Sistemom nacionalnih računa (SNA2008) i Evropskim sistemom nacionalnih računa (ESA2010).

Obračun kvartalnog BDP-a po potrošnoj metodi zasniva se na podacima sistema zvanične statistike Crne Gore. Shodno Zakonu o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike (Sl list CG br 18/12) i Programu zvanične statistike 2014-2018 (Sl. list CG br. 13/14) kao glavni proizvođači zvanične statistike za osnovne komponente bruto domaćeg proizvoda definisani su:

- Zavod za statistiku Crne Gore za statistiku realnog sektora i cijena,
- Centralna banka Crne Gore za monetarnu statistiku i statistiku bilansa plaćanja,
- Ministarstvo finansija za statistiku javnih finansija,
- Poreska uprava za statistiku fiskalnih prihoda i
- Uprava Carina za podatke uvoza i izvoza roba

Osnovne komponente BDP-a po potrošnoj metodi su:

- Lična potrošnja domaćinstava,
- Potrošnja države,
- Bruto investicije u osnovna sredstva,
- Promjene u zalihama,
- Saldo izvoza i uvoza roba i usluga

Izdaci za ličnu potrošnju domaćinstava obračunavaju se na osnovu podataka iz redovnih statističkih istraživanja (anketa o potrošnji domaćinstava, podaci statistike poljoprivrede, industrije, spoljne trgovine, statistike cijena), kao i podataka izvještajnih jedinica. Podaci se obračunavaju po metodi robnih tokova na detaljnom nivou klasifikacije lične potrošnje prema namjeni (COICOP).

Izdaci za finalnu potrošnju države obračunavaju se na osnovu podataka Ministarstva finansija primjenom ESA 2010 metodologije Individualna potrošnja države obuhvata izdatke za obrazovanje, zdravstvo i socijalnu zaštitu i sport, kulturu i rekreaciju. Ostali izdaci države predstavljaju kolektivnu potrošnju (opšte javne službe, odbrana, javni red i bezbjednost, ekonomski poslovi, zaštita životne sredine i sl.). Podaci finalne potrošnje države su u skladu sa klasifikacijom funkcija države (COFOG klasifikacija).

Bruto investicije u osnovna sredstva obračunate su na osnovu metode robnih tokova. Za obračun bruto investicija u osnovna sredstva korišćeni su podaci redovnih statističkih istraživanja (statistike spoljne trgovine, istraživanja o građevinskim radovima, istraživanja o investicijama u osnovna sredstva) i podaci Poreske uprave.

Podaci o izvozu i uvozu roba i usluga obračunavaju se na osnovu podataka statistike spoljne trgovine Zavoda za statistiku, podataka Uprave carina i podataka Bilansa plaćanja Centralne banke Crne Gore.

Obračun QBDP-a po potrošnoj metodi urađen je i u stalnim cijenama. Na osnovu raspoloživih podataka obračun je izvršen u stalnim cijenama primjenom metode ekstrapolacije za potrošnu kategoriju Potrošnja države, a za sve ostale potrošne kategorije obračun u stalnim cijenama je izvršen primjenom metode deflacije

Tiraž: 30 primjeraka

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br 2, telefon (+382) 20 230-811, tel/fax (+382) 20-230-814

Saopštenje pripremio:

Odsjek makro-ekonomskih statistika i nacionalnih računa

tel/fax: **+(382) 20 223-435**

web: www.monstat.org

email: contact@monstat.org